MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL

Y BIL CYFIAWNDER TROSEDDOL A'R LLYSOEDD

1. Mae'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn yn cael ei osod o dan Reol Sefydlog 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29 yn rhagnodi bod rhaid i Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol gael ei osod, ac y caniateir i Gynnig Cydsyniad Deddfwriaethol gael ei gyflwyno, gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru os bydd un o Filiau Senedd y Deyrnas Unedig yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at ddiben sy'n dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol, neu'n addasu'r cymhwysedd deddfwriaethol hwnnw.

2. Cafodd y Bil Cyfiawnder Troseddol a'r Llysoedd (y "Bil") ei gyflwyno yn Nhŷ'r Cyffredin ar 5 Chwefror 2014*.* Mae'r Bil ar gael yma:

   http://services.parliament.uk/bills/2013-14/criminaljusticeandcourts.html

Crynodeb o'r Bil a'i Amcanion Polisi

3. Noddir y Bil gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder. Amcanion polisi'r Weinyddiaeth Gyfiawnder ynglŷn â'r Bil yw gwneud darpariaeth ynghylch sut yr ymdrinnir â throseddwyr cyn cael eu collfarnu ac wedyn; diwygio trosedd meddu ar ddelweddau pornograffig eithafol; gwneud darpariaeth ynghylch achosion a phwerau llysoedd a thribiwnlysoedd; gwneud darpariaethau ynghylch adolygiadau barnwrol; ac at ddibenion cysylltiedig.

4. Gellir crynhoi darpariaethau allweddol y Bil fel a ganlyn:

   - Mae Rhan 1 ac Atodlenni 1 a 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfiawnder troseddol, gan gynnwys darpariaeth ynghylch dedfrydu a rhyddhau troseddwyr a'u galw yn ôl ac ynghylch monitro electronig ar droseddwyr a ryddhawyd ar drwydded, ac ynghylch rhoi rhybuddiadau. Mae Rhan 1 hefyd yn cynnwys darpariaeth ynglŷn â throsedd meddu ar bornograffi eithafol.

   - Mae Rhan 2 ac Atodlenni 3 a 4 yn gwneud darpariaeth ynghylch cadw troseddwyr ifanc, ynghylch rhoi rhybuddiadau a rhybuddiadau amodol i bobl ifanc ac ynghylch gorchmynion atgyfeirio.

   - Mae Rhan 3 ac Atodlenni 5 i 8 yn gwneud darpariaeth ynghylch llysoedd a thribiwnlysoedd, gan gynnwys darpariaethau sy'n creu gweithdrefn newydd i'w defnyddio mewn achosion troseddol yn y llysoedd ynadon o dan amgylchiadau penodol, darpariaeth ynghylch adennill costau'r llysoedd troseddol oddi ar droseddwyr, ynghylch apelau a chostau mewn achosion sifil ac ynghylch dirmyg llys a rheithgorau.

- Mae Rhan 4 yn darparu ar gyfer yr amgylchiadau lle caniateir i'r Uchel Lys a'r Tribiwnlys Uchaf wrthod rhyddhad mewn adolygiad barnwrol ac ynghylch cyllid a chostau mewn perthynas ag achosion o'r fath.

Y Darpariaethau yn y Bil y gofynnir am gydsyniad iddyn nhw

5. Rhan 4 o'r Bil, ochr yn ochr ag Atodlen newydd (yr "Atodlen newydd") a fewnosodwyd yn y Bil ar ffurf gwelliant ar 6 Mai, sydd wedi arwain at y cynnig cydsyniad deddfwriaethol hwn. Mae'r Atodlen newydd yn cynnig diwygio'r darpariaethau a ganlyn:

   - Adran 287 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ("y Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref");
   - Adran 288 o'r Ddeddf honno;
   - Adran 63 o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 ("y Ddeddf Adeiladau Rhestredig");
   - Adran 22 o Ddeddf Cynllunio (Sylweddau Peryglus) 1990 ("y Ddeddf Sylweddau Peryglus"); ac
   - Adran 113 o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 ("y Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol").

6. Mae'r holl ddarpariaethau a amlinellir uchod yn gymwys o ran Cymru. Ceir disgrifiad byr o bob un o'r darpariaethau hyn yn y paragraffau a ganlyn. Mae pob her o'r math a ddisgrifir yn y paragraffau hyn yn cael ei dwyn gan geisydd yn yr Uchel Lys. Ar hyn o bryd, does dim gofyniad bod rhaid cael caniatâd yr Uchel Lys cyn i her o'r fath gael ei gwneud.

Adran 287 o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref

7. Mae adran 287 o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref yn rhagnodi'r unig ffordd lle gall unrhyw berson a dramgwyddir gan y penderfyniad ar gynllun datblygu, cynllun neu orchymyn o'r fath amau dilysrwydd cynlluniau datblygu a chynlluniau a gorchmynion penodol y cyfeirir atyn nhw yn adrannau 247, 248, 249, 251, 257, 258 neu 277 o'r Ddeddf honno.

Adran 288 o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref

8. Mae adran 288 o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref yn rhagnodi'r unig ffordd lle gall unrhyw berson a dramgwyddir gan orchymyn neu gam o'r fath herio dilysrwydd y gorchmynion a grybwyllir yn adran 284(2) o'r Ddeddf honno, a'r camau a gymerir gan Weinidogion Cymru y cyfeirir atyn nhw yn adran 284(3) o'r Ddeddf honno.

Adran 63 o'r Ddeddf Adeiladau Rhestredig

9. Mae adran 63 o'r Ddeddf Adeiladau Rhestredig yn rhagnodi'r unig ffordd lle gall unrhyw berson a dramgwyddir gan orchymyn neu benderfyniad o'r fath herio dilysrwydd y gorchmynion, y penderfyniadau a'r cyfarwyddyd y cyfeirir atyn nhw yn adran 62(1) o'r Ddeddf honno.

Adran 22 o'r Ddeddf Sylweddau Peryglus

10. Mae adran 22 o'r Ddeddf Sylweddau Peryglus yn rhagnodi'r unig ffordd lle gall unrhyw berson a dramgwyddir gan benderfyniad o'r fath herio penderfyniadau a gymerir gan Weinidogion Cymru o dan adrannau 20 neu 21 o'r Ddeddf honno.

Adran 113 o'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol

11. Mae adran 113 o'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol yn rhagnodi'r unig ffordd lle gall unrhyw berson a dramgwyddir gan strategaeth, cynllun neu ddogfen o'r fath herio dilysrwydd unrhyw strategaeth, cynllun neu ddogfen y cyfeirir atyn nhw yn adran 113(1) o'r Ddeddf honno.

Effaith y diwygiadau a gynigir gan y Bil

12. Mae Llywodraeth y Deyrnas Unedig, drwy'r Atodlen newydd, yn cynnig diwygio'r adrannau y cyfeirir atyn nhw ym mharagraffau 5-11 fel y maent yn gymwys o ran Cymru, ochr yn ochr â newidiadau cyfatebol i'r adrannau hynny fel y maent yn gymwys o ran Lloegr. Effaith gyffredinol y diwygiadau hyn yw na chaniateir cais o dan yr adrannau hynny heb sicrhau caniatâd yr Uchel Lys.

13. Mae'r cynigion hefyd yn cynnwys gofyniad bod rhaid i gais o'r fath am ganiatâd gael ei wneud i'r Uchel Lys o fewn chwe wythnos ar ôl dyddiad a nodir ar gyfer pob gorchymyn, penderfyniad, cam, etc – er enghraifft y dyddiad y cadarnheir gorchymyn neu y mae gorchymyn yn dod yn effeithiol, neu'r dyddiad y cymerir cam neu benderfyniad.

14. Yn ychwanegol, wrth ystyried a ddylid rhoi caniatâd, cynigir y caniateir i'r Uchel Lys (yn unol ag amodau) fynd ati drwy orchymyn interim i atal gweithredu'r gorchymyn, y penderfyniad neu'r cam etc, y mae'r her arfaethedig yn ymwneud ag ef hyd nes y ceir y penderfyniad terfynol ar y cwestiwn a ddylid rhoi caniatâd; neu, os rhoddir caniatâd, hyd nes y ceir penderfyniad terfynol yr achos.

15. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod y diwygiadau arfaethedig a ddisgrifir ym mharagraffau 12-14 uchod i'r darpariaethau hynny y cyfeirir atyn nhw ym mharagraffau 5-11 yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol fel y'i nodir ym mharagraff 18 (cynllunio gwlad a thref) yn Rhan 1 o Atodlen 7 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae gan y Cynulliad Cenedlaethol gymhwysedd deddfwriaethol hefyd o ran 'sylweddau peryglus' a 'phriffyrdd' yn rhinwedd y Rhan honno o'r Atodlen.

Manteision defnyddio'r Bil hwn

16. Mae'r newidiadau arfaethedig yn yr Atodlen newydd yn ymagwedd bragmatig at leihau effaith andwyol heriau anhaeddiannol ar y system gynllunio. Gan hynny, bernir bod y cynigion yn ddymunol, a bod cyflwyno'r

newidiadau a nodwyd fel y maent yn gymwys o ran Cymru yr un pryd ag y cânt eu cyflwyno ar gyfer Lloegr yn osgoi'r risg o greu dryswch ac yn caniatáu dull gweithredu cyson.

17. Barn Llywodraeth Cymru yw ei bod yn briodol ymdrin â’r darpariaethau hyn yn y Bil hwn yn Senedd y Deyrnas Unedig gan mai dyna’r dull deddfu mwyaf ymarferol a chymesur i alluogi’r darpariaethau hyn i fod yn gymwys o ran Cymru.

Y goblygiadau ariannol

18. Ni ddisgwylir goblygiadau ariannol ar gyfer Llywodraeth Cymru yn sgil y newidiadau a nodwyd uchod.

Carl Sargeant AC
Y Gweinidog Tai ac Adfywio
Mai 2014